

KS. TADEUSZ ZADYKOWICZ

Istytut Teologii Moralnej KUL

WYCHOWANIE W RODZINIE

W 25. ROCZNICĘ ADHORTACJI APOSTOLSKIEJ *FAMILIARIS CONSORTIO*
SPRAWOZDANIE Z SYMPOZJUM (KUL, 5 XII 2006)

Nie ulega wątpliwości, że przyszłość świata uwarunkowana jest jakością wychowania. To bowiem przez nie dokonuje się przekazywanie wartości, które stoją u podstaw życia indywidualnego i społecznego. Integralny rozwój człowieka, jaki ma dokonywać się w procesie wychowania, jest dzisiaj zagrożony przez różne zjawiska i tendencje, które w skrajnych przypadkach nawet podważają jego sens. Ranga wy-

chowania z jednej strony, a współczesny kontekst z drugiej, wskazują na potrzebę refleksji nad jego treścią, kierunkami i sposobami. Wśród różnych typów tej refleksji nad wychowaniem nie może zabraknąć spojrzenia teologicznomoralnego. To ono bowiem, odślaniając antropologiczne fundamenty wszelkich oddziaływań wychowawczych, nie boi się równocześnie mówić o nich w kategoriach obowiązku i wskazywać zakres odpowiedzialności w tym względzie. 5 grudnia 2006 roku w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II odbyło się sympozjum pod hasłem *Wychowanie w rodzinie. W 25 rocznicę Adhortacji apostolskiej „Familiaris consortio”*, którego organizatorem był Instytut Teologii Moralnej. Sympozjum to zamykało tryptyk poświęcony ludzkiej płciowości, małżeństwu i rodzinie. Otwarcia tego naukowego spotkania dokonał Dziekan Wydziału Teologii KUL ks. prof. J. Pałucki.

Pierwszej sesji przewodniczył ks. prof. S. Nowosad, a referaty wygłosili prof. S. Steuden i ks. dr M. Pokrywka. Pierwszy z nich dotyczył kryzysu wychowania we współczesnym świecie. Pani Profesor ukazała przejawy i przyczyny tego kryzysu, poprzedzając ten opis wyjaśnieniem pojęć „wychowanie” i „kryzys”. Ks. M. Pokrywka przedstawił antropologiczne podstawy wychowania, zwracając uwagę, że to osoba ludzka jest podmiotem wychowania, a szkołą bogatszego człowieczeństwa jest rodzina.

Po tych referatach miała miejsce dyskusja, podczas której doprecyzowano pojęcia „kryzys negatywny” i „kryzys pozytywny”. Podjęto także problem wpływu na dzieci stwierdzenia nieważności małżeństwa rodziców. Podkreślono, że małżeństwo jest dorastaniem do wspólnoty, podczas gdy istnieje rozdźwięk między oczekiwaniami przyszłych małżonków a doświadczeniami w małżeństwie. Wskazywano też na różne sposoby zabezpieczania się przed kryzysami oraz potrzebę ukazywania prawdziwej wartości małżeństwa i rodziny. Poruszono zagadnienie wymiany wychowawczej w rodzinie. Podkreślono rolę formacji ludzkiej w przygotowaniu do małżeństwa.

Na drugą sesję składał się referat p. dr D. Opozdy (*Specyfika wychowania w rodzinie*) oraz dyskusja panelowa. Pani Opozda zwróciła uwagę na prototypowość oddziaływań wychowawczych, relacyjny charakter wychowania oraz komplementarność ról mężczyzny i kobiety w wychowaniu. W nawiązaniu do tego referatu pytano o to, na ile idee chrześcijańskiej pedagogiki są obecne w innych pedagogicznych środowiskach naukowych.

W dyskusji panelowej odniesiono się do zagadnień szczegółowych związanych z wychowaniem. Kwestię autorytetu w wychowaniu podjął ks. dr T. Zadykiewicz. Wychowanie religijne omówił ks. dr K. Kwiatkowski. Ks. dr W. Rzepa nakreślił kwestię wychowania moralnego, natomiast wychowania społecznego – ks. dr P. Kieniewicz. Przedłożenia te stały się punktem wyjścia do żywej dyskusji nad współczesnymi przeszkodami w integralnym wychowaniu człowieka oraz sposobami przezwyciężania tych przeszkód.